

KOMPONENT 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť

Cieľom tohto komponentu Plánu obnovy a odolnosti SR je vytvoriť modernú, dostupnú a efektívnu sieť nemocníc, ktorá zabezpečí kvalitnú zdravotnú starostlivosť, atraktívne prostredie pre personál, efektívne procesy a zdravé hospodárenie. Cieľom je okrem toho aj zvýšiť dostupnosť záchrannej zdravotnej služby, ktorá bude nadväzovať na potreby novej siete nemocníc, a posilniť primárnu starostlivosť, ktorá má byť základným integračným bodom zdravotnej starostlivosti o pacienta.

Tento komponent obsahuje päť reforiem a štyri investície.

Očakáva sa, že žiadne opatrenie v tomto komponente výrazne nenaruší environmentálne ciele v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852 berúc do úvahy opis opatrení a zmierňujúce kroky stanovené v pláne obnovy a odolnosti v súlade so zásadou technického usmernenia týkajúceho sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ (DNSH) (2021/C58/01).

Komponent plní odporúčanie 1 z roku 2020, v ktorom sa odporúča posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti v oblasti zdravotníckeho personálu, kritických zdravotníckych materiálov a infraštruktúry a zlepšiť poskytovanie primárnej zdravotnej starostlivosti a koordináciu medzi jednotlivými druhmi starostlivosti.

A.1. Opis reforiem a investícií v rámci nenávratnej finančnej podpory

Reforma 1: Optimalizácia siete nemocníc

Cieľom reformy je zlepšenie kvality a efektívnosti ústavnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom definície typológie a hierarchie poskytovania ústavnej starostlivosti, ako aj definície minimálnych podmienok pre poskytovanie medicínskych služieb.

Opatrenie spočíva vo vymedzení profilov nemocníc. Profil znamená súbor povinných služieb a iných požiadaviek, ktoré musí spĺňať poskytovateľ služieb na určitej úrovni. Po zmene profilu budú musieť niektoré nemocnice povinne pokrývať viaceré služby zoskupené v rámci určitého profilu. Niektoré nemocnice rozšíria rozsah svojich činností, od iných sa zas očakáva transformácia oddelení akútnych lôžok na oddelenia dlhodobej starostlivosti.

Reforma 2: Reforma prípravy investičných projektov v zdravotníctve

Ministerstvo zdravotníctva prijme v úzkej spolupráci s ministerstvom financií plán všetkých investičných projektov v zdravotníctve. Plán bude doplnený o metodiku hodnotenia investícií v zdravotníctve, ktorá určí kritériá rozhodovania na základe finančných, medicínskych, celospoločenských a socioekonomických prínosov.

Implementácia tejto reformy sa dokončí do 30. júna 2022.

Reforma 3: Centralizácia riadenia najväčších nemocníc

Cieľom tohto opatrenia je zlepšiť koordináciu a efektívnosť štátnych nemocníc prostredníctvom systému centrálného riadenia.

Toto opatrenie spočíva v zriadení centrálného orgánu riadenia nemocníc a spustení pilotného projektu, do ktorého sa zapojí 19 nemocníc, a zahŕňa to 1. centrálny kontroling, rozpočtovanie, plánovanie

a monitoring výkonnosti; 2. procesy centrálného nákupu liekov, medicínskych materiálov, prístrojovej techniky; 3. centralizáciu podporných služieb; 4. riadenie ľudských zdrojov.

Reforma 4: Optimalizácia siete neodkladnej zdravotnej starostlivosti a nová definícia neodkladnej zdravotnej starostlivosti

Cieľom reformy je vykonať nevyhnutné legislatívne úpravy, aby sa zvýšila všeobecná dostupnosť záchranej zdravotnej služby (ZZS) do 15 minút na požadovaných viac ako 90 % populácie krajiny. Úpravou zákona sa zabezpečí spravodlivé geografické rozloženie staníc ZZS. Sieť neodkladnej zdravotnej starostlivosti bude vychádzať z dopytu po zásahoch podľa diagnóz a regiónov, geografického rozloženia staníc ZZS so zohľadnením cestnej siete a infraštruktúry, dostupnosti nemocničných zariadení vhodných typov a zároveň s využitím matematického modelovania a simulácií z reálnych dát (napr. p-median model a iné).

Zavedie sa nová definícia neodkladnej zdravotnej starostlivosti, ktorá určí počet oprávnených užívateľov záchranej zdravotnej služby a spôsob vykonania odozvy na požiadavku týchto užívateľov.

Implementácia reformy sa dokončí do 31. marca 2023.

Reforma 5: Reforma poskytovania všeobecnej starostlivosti o dospelých, deti a dorast

Cieľom reformy je zabezpečiť prístup k službám primárnej starostlivosti v tých regiónoch, ktoré trpia nedostatkom všeobecných lekárov pre dospelých (VLD) a všeobecných lekárov pre deti a dorast (VLDD). V príslušnej legislatíve sa zadefinujú požiadavky na optimálny počet a umiestnenie poskytovateľov VLD a VLDD cez maximálnu dojazdovú vzdialenosť (optimálny počet lekárov definovaný počtom a vekovou štruktúrou obyvateľstva v okrese) a zavedú sa zonačné kritériá a postup každoročného hodnotenia. Účelom zonácie je rozlíšiť geografické oblasti podľa miery závažnosti zisteného nedostatku všeobecných lekárov. Táto podrobná mapa nedostatkov v poskytovaní primárnej starostlivosti umožňuje lepšie zacieliť nápravné opatrenia, ktoré zahŕňajú okrem iného aj moduláciu stimulov pre lekárov, aby si otvorili nové ambulancie v oblastiach, kde ich je nedostatok. Tieto nedostatkové oblasti by mali následne získať prístup k podpore všeobecného lekárstva, najmä vo forme finančných grantov na zriadenie a vybavenie ambulancií či kompenzačných platieb pri otvorení novej ambulancie v oblastiach, kde ich je nedostatok (súvisí s investíciou 1).

Implementácia reformy sa dokončí do 30. júna 2022.

Investícia 1: Podpora otvárania nových ambulancií primárnej starostlivosti v nedostatkových oblastiach

Cieľom tohto opatrenia je zabezpečiť primerané pokrytie zdravotnou starostlivosťou v regiónoch s nedostatočnou zdravotnou starostlivosťou prostredníctvom podpory zriaďovania nových ambulancií v oblastiach, ktoré čelia nedostatku všeobecných lekárov pre dospelých aj pre deti.

Opatrenie spočíva v poskytovaní dočasnej finančnej podpory lekárom, ktorí si zakladajú nové ambulancie, určenej na pokrytie prevádzkových nákladov v prvom roku alebo počiatočných investičných nákladov.

Investícia 2: Nová sieť nemocníc – výstavba, rekonštrukcie a vybavenie

Cieľom opatrenia je modernizovať existujúcu nemocničnú infraštruktúru a vybudovať nové zariadenia v súlade s potrebami moderného systému zdravotnej starostlivosti.

Toto opatrenie spočíva vo výstavbe alebo v rekonštrukcii nemocničných zariadení na základe kapacity nemocničných lôžok.

Investícia 3: Digitalizácia v zdravotníctve

Cieľom tohto opatrenia je podporiť realizáciu reformy 3 v rámci tohto komponentu, ktorá sa zameriava na centralizáciu najväčších nemocníc. – *Centralizácia riadenia najväčších nemocníc.*

Toto opatrenie spočíva v obstaraní centrálnej integračnej platformy (CIP) pre 19 nemocníc, za ktoré zodpovedá ministerstvo zdravotníctva, a v obstaraní a inštalácii zdravotníckej technológie v troch kardiovaskulárnych ústavoch s cieľom umožniť vykonávanie zákrokov na liečbu fibrilácie predsiení.

Investícia 4: Výstavba a obnova staníc záchranej zdravotnej služby (ZZS)

Cieľom tohto opatrenia je podporiť realizáciu reformy 1 a reformy 4 so zameraním na optimalizáciu siete nemocníc a siete záchranej zdravotnej služby vrátane reorganizácie staníc záchranej služby.

Toto opatrenie spočíva vo výstavbe staníc záchranej zdravotnej služby s cieľom zabezpečiť, že budú spĺňať normy energetickej účinnosti a spravodlivého geografického rozdelenia.

A.2. Míľniky, ciele, ukazovatele a harmonogram monitorovania a realizácie pre nenávratnú finančnú podporu

Poradové číslo	Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)	Míľnik/cieľ	Názov	Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky)	Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele)			Orientačný harmonogram splnenia		Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov
					Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	Štvrťrok	Rok	
1	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – Reforma 1 Optimalizácia siete nemocníc (OSN)	Míľnik	Vytvorenie siete nemocníc	Legislatívna úprava nadobudne účinnosť				1. štvrťrok	2022	V legislatívnych zmenách zákonov a súvisiacich právnych aktov (vrátane zákonov: č. 576/2004, 577/2004, 578/2004, 579/2004, 581/2004), ktorými sa zavádza optimalizácia siete nemocníc, sa zavedie hierarchia poskytovateľov nemocničnej starostlivosti v závislosti od zložitosti poskytovanej starostlivosti, rozsahu služieb a časovej dostupnosti. Bude zavedených päť úrovní poskytovateľov nemocničnej starostlivosti. Povinné služby, ktoré budú poskytovatelia povinní poskytovať na každej úrovni, budú stanovené zákonom. Zákonom sa okrem toho stanovia aj ukazovatele kvality, požiadavky na technické vybavenie, personálne kapacity či čakacie lehoty pre určité služby.
2	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – Reforma 1	Cieľ	Reprofilované nemocnice v rámci novej siete nemocníc		Počet nemocníc	0	37	4. štvrťrok	2025	Sprístupní sa zverejnený zoznam najmenej 37 nemocníc s konečným rozhodnutím o profile služby, z ktorého

Poradové číslo	Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)	Míľnik/cieľ	Názov	Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky)	Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele)			Orientačný harmonogram splnenia		Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov
					Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	Štvrťrok	Rok	
	Optimalizácia siete nemocníc									vyplýva, že tieto nemocnice boli reprofilované v súlade s požiadavkami, ktoré sú už stanovené v reforme 1 v rámci tohto komponentu.
3	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – Reforma 2 Reforma prípravy investičných projektov v zdravotníctve	Míľnik	Priorizovaný investičný plán podľa metodiky hodnotenia investícií schválený ministerstvom zdravotníctva	Priorizovaný investičný plán zverejnený na webovom sídle ministerstva zdravotníctva				2. štvrťrok	2022	Plán bude zahŕňať všetky investície, ktoré sa majú financovať z plánu obnovy a odolnosti a zo štrukturálnych fondov EÚ, a tieto projekty sa začnú prioritne pripravovať na realizáciu (prepojené na Investície 1, 2 a 3). Bude vytvorená metodika hodnotenia investícií v zdravotníctve, ktorá určí kritériá rozhodovania na základe finančných, medicínskych, ale aj nepriamych prínosov vrátane celospoločenských a socioekonomických. Nastaví sa model rozhodovania o ekonomickej efektívnosti investícií v sektore zdravotníctva, ktorý zohľadní nielen priame finančné prínosy investície, ale aj všetky nepriame (napr. väčší komfort pacienta).
4	11 – Moderná a dostupná zdravotná	Míľnik	Zriadenie ústredného orgánu pre správu	Plne funkčný ústredný orgán pre správu nemocníc				4. štvrťrok	2023	Tento orgán bude efektívne zabezpečovať riadiacu štruktúru pre 19 nemocníc, ktorá bude

Poradové číslo	Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)	Míľnik/cieľ	Názov	Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky)	Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele)			Orientačný harmonogram splnenia		Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov
					Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	Štvrťrok	Rok	
	starostlivosť – Reforma 3 Centralizácia riadenia najväčších nemocníc		nemocníc z organizačného, prevádzkového a ekonomického hľadiska	schválený ministerstvom zdravotníctva						pozostávať zo siete nemocníc v pilotnej fáze (pozri ďalej uvedený cieľ). To znamená, že bude: riadiť, usmerňovať a hodnotiť plánovanie a výkonnosť nemocníc, ako je finančná kontrola, kontrola dodržiavania predpisov, ľudské zdroje, riadenie kvality a rizík s prepojením na klinické postupy. Okrem toho bude poskytovať aj odporúčania na optimalizáciu výdavkov a zásob liekov a zdravotníckych pomôcok.
5	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – Reforma 3 Centralizácia riadenia najväčších nemocníc	Cieľ	Počet nemocníc zapojených do systému centrálného riadenia		Číslo	0	19	2. štvrťrok	2025	Systém centrálného riadenia bude zahŕňať 19 štátom kontrolovaných nemocníc v pilotnej fáze.
6	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – Reforma 4 Optimalizácia siete neodkladnej zdravotnej	Míľnik	Zmena zákona o optimálnej sieti neodkladnej zdravotnej starostlivosti a nová definícia neodkladnej zdravotnej starostlivosti	Nadobudnutie účinnosti legislatívy o novej optimálnej sieti neodkladnej zdravotnej starostlivosti.				1. štvrťrok	2023	Legislatívnymi úpravami sa vytvorí nová sieť staníc záchrannnej zdravotnej služby a zavedie sa nová definícia neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Nová sieť zaručí dostupnosť služieb neodkladnej zdravotnej starostlivosti do 15 minút na 90 % populácie.

Poradové číslo	Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)	Míľnik/cieľ	Názov	Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky)	Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele)			Orientačný harmonogram splnenia		Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov
					Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	Štvrťrok	Rok	
	starostlivosti a nová definícia neodkladnej zdravotnej starostlivosti									Geograficky a procedurálne bude naviazaná na novú sieť nemocníc. Zavedie sa nová definícia neodkladnej starostlivosti, ktorá určí počet oprávnených užívateľov záchrannej zdravotnej služby a spôsob vykonania odozvy na požiadavku týchto užívateľov.
7	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – Reforma 5 Reforma poskytovania všeobecnej starostlivosti o dospelých, deti a dorast	Míľnik	Nový zákon o vytvorení siete poskytovateľov všeobecnej starostlivosti a zavedení zonácie	Nadobudnutie účinnosti zákona				2. štvrťrok	2022	V novej legislatíve sa stanovia pravidlá pre sieť primárnej starostlivosti s cieľom určiť počet a distribúciu všeobecných lekárov na základe: - dostupnosti (maximálneho dojazdového času na lekára), - kapacitných potrieb (počet všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast na základe veľkosti a vekovej štruktúry obyvateľstva).
8	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – Investícia 1 Podpora otvárania nových ambulancií	Míľnik	Verejné výzvy na zriadenie nových ambulancií primárnej starostlivosti	Vyhlásenie verejných výziev				2. štvrťrok	2025	Vyhlásenie verejných výziev na zriadenie nových ambulancií primárnej starostlivosti všeobecných lekárov v ôsmich regiónoch: - Bratislavský kraj, - Trnavský kraj, - Trenčiansky kraj, - Nitriansky kraj

Poradové číslo	Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)	Míľnik/cieľ	Názov	Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky)	Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele)			Orientačný harmonogram splnenia		Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov
					Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	Štvrťrok	Rok	
	primárnej starostlivosti									- Žilinský kraj - Banskobystrický kraj, - Prešovský kraj, - Košický kraj.
14	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – I nvestícia 2 Nová sieť nemocníc – výstavba, rekonštrukcie a vybavenie	Cieľ	Dostupná kapacita nemocničných lôžok na úrovni hrubej stavby a jadra („shell and core“).	Číslo			1 431	2. štvrťrok	2026	Nové nemocnice s kapacitou najmenej 1 431 lôžok postavené na úrovni hrubej stavby a jadra „shell and core“*. Odhadovaný dopyt po primárnej energii v prípade nových nemocníc musí byť aspoň o 20 % nižší v porovnaní s požiadavkami na budovy s takmer nulovou spotrebou energie (vnútroštátne smernice), čo sa preukazuje predbežným posúdením BREEAM. Poskytnú sa verejné zákazky zadané na výstavbu každej nemocnice. Úroveň hrubej stavby a jadra (shell and core) – základy, konštrukcia/nosné konštrukcie, potrubia – hlavné zvislé, vodorovné hydroizolácie, vonkajšia kanalizácia, vonkajšie inštalácie, bez strojov, ústredného kúrenia, elektroinštalácie, podláh, konečných úprav a zariadenia.

Poradové číslo	Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)	Míľnik/cieľ	Názov	Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky)	Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele)			Orientačný harmonogram splnenia		Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov
					Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	Štvrťrok	Rok	
10	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – I nvestícia 2 Nová sieť nemocníc – výstavba, rekonštrukcie a vybavenie	Cieľ	Kapacita nemocničných lôžok k dispozícii v modernizovaných nemocniciach		Číslo	0	1 190	2. štvrťrok	2026	Modernizované nemocnice s kapacitou 1 190 lôžok na úrovni „full fit out“*. Poskytnú sa verejné zákazky zadane na modernizáciu každej nemocnice. *Full fit out (plne vybavená) sa definuje ako a) obnova, výstavba, rozšírenie, dokončenie alebo nadstavba a iná prestavba a b) zabezpečenie fyzického a technického vybavenia, či už novozískaného alebo existujúceho.
11	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – I nvestícia 3 Digitalizácia v zdravotníctve	Cieľ	Obstaranie hardvéru a softvéru pre potreby centrálnej integračnej platformy (CIP) pre 19 centrálnych riadených verejných nemocníc.		Číslo	0	19	4. štvrťrok	2025	Oznámenie o zadaní verejnej zákazky týkajúcej sa hardvéru a softvéru pre potreby centrálnej integračnej platformy (CIP) pre centralizovanú kontrolu a riadenie procesov.
12	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – I nvestícia 3	Cieľ	Zvýšenie počtu zákrokov na liečbu fibrilácie predsiení		%	0	20	4. štvrťrok	2024	Vybavenie troch ústavov srdcovocievnych chorôb komplexnou technológiou (intrakardiálne navigačné zariadenia a zariadenia na abláciu pulzným elektrickým poľom

Poradové číslo	Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)	Míľnik/cieľ	Názov	Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky)	Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele)			Orientačný harmonogram splnenia		Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov
					Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	Štvrťrok	Rok	
	Digitalizácia v zdravotníctve									s príslušným doplnkovým zdravotníckym vybavením) na vykonávanie zákrokov pri liečbe fibrilácie predsiení, čím sa: • zníži priemerné trvanie zákrokov ablácie pri liečbe fibrilácie predsiení aspoň o 30 % v porovnaní so základným scenárom pred investíciou (t. j. priemerné trvanie zákroku za päťročné obdobie 2018 – 2022 pred investíciou v porovnaní s rokom 2024), • zvýši počet úspešných zákrokov ablácie pri liečbe fibrilácie predsiení vykonaných do 4. štvrťroka 2024 aspoň o 20 % v porovnaní so základným scenárom pred investíciou (t. j. priemerný ročný objem za päťročné obdobie 2018 – 2022 pred investíciou v porovnaní s rokom 2024).

Poradové číslo	Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)	Míľnik/cieľ	Názov	Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky)	Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele)			Orientačný harmonogram splnenia		Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov
					Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	Štvrťrok	Rok	
13	11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – Investícia 4 Výstavba staníc záchranej zdravotnej služby (ZZS)	Cieľ	Počet vybudovaných staníc záchranej zdravotnej služby		Číslo	0	55	2. štvrťrok	2026	Vybudovať budovy staníc záchranej zdravotnej služby, ktoré budú umiestnené v sieti neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Novopostavené budovy musia pri ukazovateli primárnej energie spĺňať triedu energetickej účinnosti A0. Spravodlivé geografické rozloženie vychádza z legislatívy o umiestnení staníc a zo štúdie Žilinskej univerzity.